

نوي حالات او د پنجاب زړه لوبه

پنجاب په ۱۹۷۰ لسيزه کې هم ، د افغانانو يوشمير مذهبي توندلارې او سيکتاريستي ډلې چې پاکستان ته تښتيدلي وي ، غير کې ونيولي او د هغه مهال افغان دولت په وړاندې يې بغاوت ته ولمسولي . نن هم په بدلو حالاتو کې غواړي د همغو ډلو پاتيشوني او پلويان چې د مرکزي واکمنۍ د کمزوري کولو هڅه کوي ، وپالي او د افغان مرکزي حکومت په وړاندې يې وکاروي !

د جولای په ۱۹ مه کله چې د پاکستان لومړی وزير راجاپرويز اشرف کابل ته په رسمي سفر راغلی و ، په اصطلاح د ملي جبهې او ملي ائتلاف د سرخيلانو سره يې په کتنه کې د ډبل عبدالله په گډون د دوی يو شمير اسلام اباد ته وغوښتل .

د گران افغانستان د خبر له مخې ، د ای ایس ای لخوا د دوستم په گډون د ملي جبهې سرخيلان پاکستان ته بلل شوي دي .

د تربيون ورځپاڼې په وينا په دې ډله کې به د ضيا مسعود او عبدالله سربربره يونس قانوني او يو شمير نور کسان هم گډون ولري .

د سري جگړې په مهال لويديځ او د هغوی په سر کې امريکا د پخواني شوروي اتحاد او سوسياليتي ټلوالې سره د سيالۍ او ترېگنۍ لپاره اړتيا درلوده چې سيمه کې خپل يوازينی دوست پاکستان غير کې ونيسي او ددې هيواد په مرسته افغانستان کې چې هغه مهال يې پخواني شوروي سره دوستانه اړيکې درلودې ، داسې ډلې ټپلې راپيدا کړي چې يوخوا پرې د هغه وخت افغان حکومت چې پاکستان سره يې د نورو اختلافونو سربربره د ډيورنډ پر ټپلې کرښې هم شخړه مخې ته بيوله ، راپريباسي او بلخوا د شوروي په وړاندې د اسلام تر چتر لاندې دغه ډلې ټپلې استعمال کړي .

پاکستان د لويديځ او عربو په هر اړخيز ملاتړ او ددغو افغاني گروپونو په مټ په دواړو جبهو يانې هم د افغان حکومت په راپرځولو او هم د شوروي په وړاندې ، هغه مهال د لويديځ اجندا سل په سل کې پلې کړه .

نن نه پخوانی شوروی اتحاد شته ، نه په کابل د پخواني دولت واک شته او نه پخوانی سره جگړه !

نن په سيمه او افغانستان کې حالات دومره بدل شوي چې بيژند او درک ته يې ډېرې پوهې او ځانگړې شننې ته اړتيا نه ليدل کيږي .

نن لويديځ او د هغو په اشاره او يا خپلو گټو ته په پام عرب هم ، پاکستان بيا نه هڅوي چې د سري جگړې د وخت پشان ، افغانستان کې ځانگړې ډلې تر ساتنې او پالنې لاندې ونيسي او د افغان حکومت په ضد يې چې د دوی دوست او دوی سره په بشپړ تفاهم کې چارې مخې ته بيايي ، وکاروي . پخوانی شوروی هم نشته چې د رنگولو په پلمه يې پنجاب ، لويديځ ته د وسلو او پيسو لپاره وزري او ځانگونه ووهي او يا مجاهدينو ته اړتيا پاتې وي . له بده مرغه په بيخي نويو حالاتو کې نن هم پنجاب کې ناست واکمن ، د سيمې او افغانستان وضعه د سري جگړې په گز ، گزوي او له وخته تيرو - زرو لوبو ته لاس اچوي . پنجاب چې دا ځل هرڅه کوي ، افغانستان او سيمې سره يې د کړي جفا د ډار او غچ د مخنيوي په غرض کوي .

داسې پيښې لکه د جولای په ۲۵ مه ، چې په يوه څرگندونه کې د ملي امنيت د رياست وياند لطف الله مشعل وايي « نن مو حسين پاسا په دې علت نيولي چې د پاکستان سفارت ته يې ډېر تگ راتگ کاوه . » تصادفي نه دي .

پاسا د احمدضيا مسعود په مشرۍ د ملي جبهې غړی او محقق سره نږدې اړيکې لري . ويل کيږي چې نوموړی محقق ته د خپل ورور په مټ چې د پاکستان په پوځ کې لوړ رتبه افسر دی دا فرصت برابر کړی و چې څو ځلي اسلام اباد ته سفر وکړي او هلته د پاکستان د لومړي وزير په گډون له نورو لوړپوړو چارواکو سره ليدنه وکړي .

دپاڼو شميره: له 1 تر 2

که څه هم په رسمي غونډو او بڼکاره څرگندونو کې پاکستانی چارواکي نوی تاکتیک کاروي د بېلگې پټوکه، په واشنګټن کې د پاکستان سفير شيري رحمان وايي « د اسلام اباد پخوانی او لس کلن خوب چې افغانستان به د پاکستان ستراتيژيک کنډو (strategic depth) وي، نن ځای نه لري. يا دا چې د پاکستان د بهرنيو چارو وزيره حنا رباني تېره اوونی د پاکستان د ملي امنيت په کميسيون کې څرگندوي « مور نه غواړو داسې انديښنه راوړيو چې گوندي پاکستان، په افغانستان کې د کومې ځانگړې ډلې سره په اتلاف کې دی»

خو پوښتنه دا ده، پاکستان چې د افغانستان سره د اړيکو بد او په وینو لړلی تاریخ لري او د افغانستان په وړانۍ او د افغانانو په وینو يې لاسونه ککر دي او اوس هم هره ورځ د ډيورنډ تپلي کرښې په لويديځه غاړه په کونړ، لويه پکتيا او ننگرهار په سلگونو توغندي ولي، په کوم دليل يې د شرارت مرکز اسلام اباد ته د افغانستان د کورني بدخواهانو بلنه، د ښه نيت او ښې ارادې څرگندوی وگنل شي؟

بلخوا په ملي جبهه او ملي اتلاف کې د شرارت استازي چې ځان د پنجاب يوازيني مخالفين بولي، په داسې حالاتو کې چې پنجاب پرله پسې افغان خاوره په توغنديو ولي، د افغانستان په ضد توده جگړه په لار اچول شوي، څنگه او په کوم مخ د پنجابي واکمنو بلنه مني او په ټيټو سترگو او ځورنډ سرونو اسلام اباد ته ورځي!

ايا دغه استازي او پنجابي واکمنان به اسلام اباد کې د افغانستان په خیر ښېگڼه خبرې کوي، که د افغانستان او مرکزي حکومت په وړاندي به نوي توطيې او چلوټي بيا راپيلوي؟

دغه استازي د کورنيو ستونزو په اړه ولي پنجاب ته پنا وړي؟ ايا د دوی په اند پنجاب د افغانانو د کورنيو ستونزو په حل کې ريښتونی او يوازيني ځای دی؟ که داسې وي پنجاب سره ولي بيا د دوښمنۍ په ډبرو سينې وهي او نور د پاکستان په دوستۍ تورنوي؟

د افغان دولت ټولو مخالفينو ته پکار دي، نن چې افغانستان يوخوا د ايران او بلخوا د پاکستان له لوري د بربنډ او بڼکاره تيري سره مخ دی، پر مرکز راټول شي او خپلمنځي اختلافات يوې خواته کړي. مرکز پياوړی کړي او پخپل يووالي سره د هر دوښمن په خوله سوک شي. نن نورو مرکزو ته پنا وړل او په کورنيو ستونزو کې دوښمن ته واک ورکول ملي جفا او خيانت گنل کيږي.

په نويو حالاتو کې، پنجاب او په افغان کور دننه د مرکزي واکمنۍ مخالفين بايد په دې پوهيږي چې دا ځل به افغانان د دوی چلوټي و نه مني او د هرې دسيسې په وړاندي به له بڼکاره غبرگون او غوڅ گوزار سره مخ شي!

پای